

वा० रा०

॥ ८६ ॥

तेजःपराभिभवसामर्थ्यं वीर्यं पराक्रमः बलं शरीरं ओजः कांतिः उत्साहः प्रसिद्धः प्रदर्शनं शब्दानुमानाभ्यां परोक्षार्थनिश्चयः ॥ बुद्धिरपरोक्षनिश्चयः द्विगुणा वै न ते यस्प
शान्त् पूर्वतोप्यधिका ॥ अत्रान्यैर्देवैर्वतीर्य भगवतो रामस्य मूलमूर्तेराज्ञयोपकारः संपादितः गरुडेन तु स्व रूपत एवेति बोध्यं ॥ ४० ॥ ४१ ॥ व्यतिक्रान्तौ लंघितवन्तौ ॥ ४२ ॥
यथा तातं दशरथं ॥ स्वावतारोचितं कथ्य प्रजापत्यं ॥ अजं च पितामहं ॥ चतुर्मुखब्रह्मांशं मे हिरण्यगर्भात्मनस्तदंशस्य ॥ ४३ ॥ को भवानिति ॥ अयं प्रश्नोपि मनुष्य

तेजो वीर्यबलंचौज उत्साहश्च महागुणः ॥ प्रदर्शनंच बुद्धिश्च स्मृतिश्च द्विगुणा तयोः ॥ ४० ॥ तावुत्थाप्य महातेजा गरुडो वासवोपमौ ॥
उभौ च सखजे तृष्टोरामश्चैनमुवाच ह ॥ ४१ ॥ भवत्प्रसादाद्भ्यसनं रावणिप्रभवं महत् ॥ उपायेन व्यतिक्रान्तौ शीघ्रंच बलिनौ कृतौ ॥ ४२ ॥
यथा तातं दशरथं यथा अजं च पितामहं ॥ तथा भवं तमासाद्य हृदयं मे प्रसीदति ॥ ४३ ॥ को भवान्नूपसंपन्नो दिव्यस्त्रगनुलेपनः ॥ वसानो
विरजे वस्त्रे दिव्याभरणभूषितः ॥ ४४ ॥ तमुवाच महातेजा वै न ते यो महाबलः ॥ पतत्रिराजः प्रीतात्मा हर्षपर्याकुलेक्षणं ॥ ४५ ॥ अहंस
स्वातेकाकुत्स्थप्रियः प्राणो बहिः श्वरः ॥ गरुत्मानिह संप्राप्तो युवयोः सात्त्विकारणात् ॥ ४६ ॥ असुरा वामहावीर्या वानरा वामहाबलाः ॥
सुराश्चापि सगंधर्वाः पुरस्कृत्य शतक्रतुं ॥ ४७ ॥ नेमं मोक्षयितुं शक्ताः शरबंधं सुदारुणं ॥ मायाबलादिंद्रजितानिर्मितं क्रूरकर्मणा ॥ ४८ ॥
एते नागाः काद्रवेयास्तीक्ष्णदंष्ट्राविषोल्बणाः ॥ रक्षोमायाप्रभावेण शरभूतास्तदाश्रयाः ॥ ४९ ॥

शरीरोचितव्यवहार एव तत्सत्यत्वप्रत्यापनार्थः ॥ अ
त्र रामसमीपागमनपर्यंतं पक्ष्याकारेणैवागत्य सन्निधिमात्रेण नागबंधनंच निरस्य राघवस्पर्शनाद्यर्थं पुरुषाकारेण व्यवहृतवानिति बोध्यं ॥ तदाह ॥ रूपसंपन्न इति ॥ दिव्यरूप
संपन्न इत्यर्थः ॥ ४४ ॥ हर्षपर्याकुलेक्षणं राममुवाचेत्यन्वयः ॥ ४५ ॥ अहंसखेति ॥ सखित्वात्सुग्रीवादिवदेव साह्यकरणार्थमागत इति भावः ॥ ४६ ॥ इदंच साहाय्यं मदे
कसाध्यमित्याह ॥ असुरावेति ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ रक्षोमायया शरभूता एते नागास्त्वदाश्रया इति बहुव्रीहिः त्वंप्राप्ता इत्यर्थः ॥ ४९ ॥

यु० कां०

॥ ८६ ॥